

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

datum Utrecht, 25 juni 2026
voor informatie L. Westhoff, 06-50843542
onderwerp Input Commissiedebat IZA – 1 juli

Geachte Kamerleden,

Binnenkort spreekt u over het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Beide akkoorden hebben als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden en Patiëntenfederatie Nederland levert een actieve bijdrage om deze doelen te bereiken. Daarover heeft Patiëntenfederatie Nederland met een groot aantal partijen in de zorg en het ministerie van VWS belangrijke afspraken gemaakt. De beoogde beweging is de afgelopen jaren ook op gang gekomen, maar helaas constateren we tegelijkertijd dat er nog te weinig concrete voortgang is op resultaatafspraken die voor patiënten belangrijk zijn. In deze brief vragen we daarom uw aandacht voor cruciale vervolgstappen vanuit patiëntperspectief.

1. Concrete resultaten voor patiënten blijven vooralsnog achter

In het IZA en AZWA zijn veel belangrijke afspraken gemaakt, om meer passende zorg voor patiënten te realiseren. Afspraken zijn gemaakt over transparantie over de kwaliteit van zorg, de aanpak van wachttijden, het verminderen van medicijntekorten, het opschalen van digitale zorg en betere gegevensuitwisseling. Voor patiënten is het van groot belang dat deze afspraken zo snel mogelijk gerealiseerd worden. Want patiënten maken zich zorgen en hebben nu al te vaak te maken met tekorten van geneesmiddelen en te lange wachttijden¹. Ze hebben nauwelijks inzicht in de kwaliteit van zorg² of krijgen onnodige zorg³. Ze kunnen er nog niet op rekenen dat zij in alle zorgdomeinen samen met hun zorgverlener via de inzet van Samen Beslissen de juiste keuze kunnen maken voor passende zorg: zorg die werkt en het beste bij hun persoonlijke wensen en situatie past. En een gebrekkige gegevensuitwisseling brengt de continuïteit en veiligheid van hun zorg in gevaar.

Dat moet sneller merkbaar verbeteren en met de afspraken die zijn gemaakt is dat ook mogelijk. Dit vraagt wel meer concrete en versnelde inzet van alle partijen binnen de zorg om deze gemaakte afspraken daadwerkelijk te realiseren.

>Wilt u de minister vragen hoe zij kan bevorderen dat de afspraken uit het IZA en AZWA zo snel mogelijk en conform afspraak worden gerealiseerd?

Daarnaast juichen wij toe dat passende zorg ook een wettelijke grondslag krijgt en willen daar vanzelfsprekend graag bij betrokken worden.

---

¹ [Patiëntenfederatie Nederland | Onderzoek naar wachttijden in...](#)

² [Patiëntenfederatie Nederland | Nog weinig informatie over kwaliteit...](#)

³ [Onderzoeksrapport Onnodige zorg, Patiëntenfederatie Nederland maart 2024](#)

2. De Zorgbelofte: maak concreet waar patiënten op mogen rekenen

De Patiëntenfederatie is ervan overtuigd dat ondanks de steeds krappere wordende arbeidsmarkt en toenemende vergrijzing in Nederland, de zorg voor patiënten niet minder hoeft te worden. Wel moeten we de zorg met elkaar anders organiseren. Dat vraagt om veranderingen in de zorg vanuit de overheid, verzekeraars en zorgaanbieders. En ook patiënten zelf kunnen en willen hierin een rol spelen. Zo blijkt uit ons onderzoek dat patiënten graag een bijdrage willen leveren om de druk op de zorg te verlichten⁴. Zij passen hun leefstijl aan, zoeken zelf informatie op (bijv. op Thuisarts), doen aan digitale en zelfzorg en zorgen vaak voor een naaste.

De Patiëntenfederatie riep eerder alle IZA-partijen op om een Zorgbelofte te realiseren: een duidelijke, realistische belofte aan Nederlanders waarin staat waar zij - als alle ambities uit het IZA zijn uitgewerkt en doorgevoerd - op kunnen rekenen. Patiënten moeten niet alleen weten wat ze zelf kunnen doen om de zorg toegankelijk te houden, maar ook weten waar ze op kunnen blijven rekenen in de zorg en ervanuit kunnen gaan dat zorgverleners alleen passende zorg leveren. Inmiddels hebben IZA-partijen een Zorgbelofte⁵ gemaakt voor de eerstelijnszorg. Die Zorgbelofte geeft vanuit het perspectief van patiënten richting aan de inzet op benodigde veranderingen in de zorg en maakt heel concreet waar zij op kunnen rekenen. Met alleen een Zorgbelofte voor de eerstelijnszorg zijn we er nog niet. Het is belangrijk om ook afspraken voor de andere zorgsectoren op deze manier concreter te maken. En dat wat we daarin hebben afgesproken ook daadwerkelijk gaan doen. Het is belangrijk dat de minister actief bevordert dat de ingezette koers tot concrete resultaten leidt.

>Wilt u de minister vragen te bevorderen dat betrokken partijen concrete afspraken maken waarmee duidelijk wordt waar burgers en patiënten op kunnen rekenen en ook hoe zij zelf kunnen bijdragen aan het toegankelijk houden van goede zorg?

3. Versnel patiëntenparticipatie in de regio

Het IZA en AZWA legt een belangrijke opgave voor de zorg en ondersteuning bij de regio's. Passende zorg vraagt dat burgers en patiënten betrokken worden bij regionale plannen en werkagenda's om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden. Bij de regioplannen is patiëntenparticipatie veelal achterwege gebleven, omdat er geen goede infrastructuur voorhanden was. In alle IZA-regio's wordt inmiddels gewerkt aan regionale knooppunten, ook wel participatiehubs genoemd. De implementatie van deze hubs is echter aanzienlijk vertraagd, waardoor er momenteel nog slechts in een beperkt aantal regio's hubs zijn opgestart. Behalve dat er geen landelijk dekkend netwerk is van participatiehubs loopt deze tijdelijke subsidie vanuit ZonMw ook volgend jaar al af, en er is nog geen duidelijkheid over de financiering van regionale patiëntenparticipatie op langere termijn. Er is dus geen financiële borging, waardoor de betrokkenheid van patiënten en cliënten niet verzekerd is voor de langere termijn.

>Wilt u de minister vragen om de stand van zaken weer te geven van de regionale participatiehubs? Wanneer beschikken alle regio's over een hub? Kan de minister garanderen dat er na 2027 een duurzame oplossing komt voor de regionale hubs, zodat de zeggenschap van patiënten en cliënten in de regio na 2027 geborgd kan worden?

---

⁴ [Patiëntenfederatie Nederland | Onderzoek naar het bijdragen aan de...](#)

⁵ [De zorgbelofte in de eerste lijn, Bijlage Kamerbrief versterking Eerstelijnszorg, oktober 2024](#)

We hopen dat u de vragen uit deze brief naar voren wil brengen in het debat. Mocht u vragen hebben naar aanleiding van deze brief dan zijn we heel graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and lines, positioned below the closing text.

Linda Daniels- van Saase
Wvd. directeur-bestuurder Patiëntenfederatie Nederland